

ת"פ 24441/12/15 - מדינת ישראל נגד שלומי כוכבי

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 24441-12-15 מדינת ישראל נ' כוכבי

לפני בעניין: כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שלומי כוכבי (אחר/נוסף)

הנאשם

גזר דין

הרקע:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של שימוש ברכב ללא רשות בעליו, לפי סעיף 413ג רישא לחוק העונשין תשל"ז - 1977, נהיגה פוחזת של רכב, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק האמור, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק הנ"ל, נהיגת רכב ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, ונהיגת רכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

כתב האישום המתוקן מפרט כי ביום 12/12/2015 ביקר הנאשם בביתו של המתלונן, ונטל ממנו את רכבו ללא הסכמתו. הנאשם, שבאותה עת לא החזיק ברישיון נהיגה, נהג ברכב כשלצדו קטינה כבת 15. בהמשך אסף הנאשם חבר נוסף, והמשיך בנסיעה. בהגיע הנאשם למחסום יזום, הוא הבחין בשוטרים שסימנו לו לעצור. הנאשם לא ציית להוראתם, והמשיך בנסיעה מהירה. השוטרים, אליהם הצטרפו שוטרים בניידות נוספות, פתחו במרדף אחר הנאשם, תוך שכרזו לו לעצור והפעילו סירנות. הנאשם המשיך בנסיעה מהירה ומסוכנת, עבר ברמזורים אדומים, חצה קו הפרדה רצוף, וגרם לסטייה של ניידות שדלקו אחריו. בחלוף מרדף בן מספר דקות הנאשם נתפס ונעצר.

בתשובתו לאישום, שהתקבלה ע"י המאשימה, טען הנאשם כי ברקע לעבירה עמדו נסיבות חייו הקשות וקשיים רגשיים, שהביאו אותו לשימוש בסמים ובאלכוהול. לדבריו, בבסיס העברה עמדה הצפה רגשית, שבגללה שיקול הדעת שלו היה שגוי.

תמצית טיעוני הצדדים:

2. המאשימה מבקשת להטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה העולה על 8 חודשים, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי, קנס וצו מבחן.

המאשימה טענה כי הנאשם סיכן את העוברים והשבים, ורק בדרך נס לא גרם לאבדות בנפש. לטענתה, הנאשם פגע בזכות הקניין של המתלונן, ובביטחון גופם של השוטרים והעוברים והשבים. לסברתה, מתחם העונש ההולם למעשיו של הנאשם נע בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

לחובתו של הנאשם זקפה המאשימה את עברו הפלילי, ואת פרק הזמן הקצר שחלף מאז הסתפק בית המשפט לנוער בקביעת אשמתו במספר עבירות קודמות שביצע, ונמנע מלהרשיעו בהן, ועד לביצוע העבירות. לזכותו של הנאשם זקפה המאשימה את האחריות שנטל על מעשיו ואת הרושם העולה מהתסקיר כי הוא נמצא בתהליך של שינוי כיוון חיובי בחייו.

לנוכח האמור טענה המאשימה כי העונש המתאים לנאשם מצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש האמור, אך לא ברף התחתון.

3. ההגנה מצדה בקשה להטיל על הנאשם עונש הכולל מאסר על תנאי וצו מבחן. לחילופין, אם בית המשפט יחליט להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל, ביקשה ההגנה כי זה ירוצה בעבודות שירות.

הסנגור טען כי מתחם הענישה נמוך מזה לו עתרה המאשימה, לנוכח הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שפורטו על ידו בתשובתו לאישום הנ"ל, ומאחר שהאירוע התרחש בשעת לילה מאוחרת, בזמן שהכביש היה פנוי.

מכל מקום, טען הסנגור, יש לחרוג לקולה ממתחם הענישה, בשל שיקולי שיקום, ולא לדרדר את הנאשם חזרה ולסכן את הציבור. לעניין זה הדגיש הסנגור כי הנאשם, שחוה במהלך מעצרו משבר בשל פטירת אמו, לא נשבר, אלא החל בהליך טיפול, אותו עבר בהצלחה.

4. הנאשם טען לפני בית המשפט כי הוא לוקח אחריות על מעשיו, ואינו מבקש להפחית מחומרתם. עוד ציין כי הוא מתגורר במלכישוע, והביע הסכמה לעמוד בצו מבחן.

תסקיר שירות המבחן

5. שירות המבחן פירט בתסקירו את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והנורמטיביות של הנאשם.

שירות המבחן ציין נסיבות לא פשוטות, שהביאו לכך שבמהלך השנים נעשו ניסיונות רבים להוציא את הנאשם למסגרת חוץ ביתית, ללא הצלחה, ולכך שהנאשם נקלע לקונפליקט לגבי הנאמנות להוריו. בהיותו כבן 11,

הוצא הנאשם בצו בית משפט מחזקת הוריו, והושם בפנימייה טיפולית. אולם בהיותו כבן 16, לאחר התדרדרות מצבו הרפואי של אביו, חלה החמרה בתפקודו ההתנהגותי והרגשי, הוא החל לעשות שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים והורחק מהפנימייה על רקע בעיות התנהגות. לאחר הרחקתו מהפנימייה החל הנאשם לצרוך סמים בתדירות גבוהה, ומצבו החל להתדרדר מבחינה תפקודית.

בהיותו בגיל 17 שולב הנאשם בקהילה טיפולית. חרף קשיים רבים בהם נתקל עלה בידי הנאשם להשלים את שלבי הטיפול השונים, לסיים 12 שנות לימוד, להיבחן במספר בחינות בגרות ולהתחיל לבצע שירות לאומי. אולם, הנאשם סרב להשתלב בהוסטל, ונפלט מהקהילה הטיפולית. חודשים ספורים לאחר מכן שב הנאשם לצרוך סמים.

לאחר מעצרו בשל ביצוע העבירות בהן הורשע בהליך זה, הנאשם השתלב פעם נוספת בהליך גמילה ממושך. הוא גילה מוטיבציה גבוהה לשיקום, שיתף פעולה בטיפול באופן מלא והקפיד למלא אחר כללי המקום לאורך הדרך. במסגרת שיקומו עבד כמסגר במשך חצי שנה. כיום הנאשם מבצע שירות לאומי בקהילה הטיפולית, מטופל ביחידה לטיפול בהתמכרויות, מקפיד להגיע בזמן לכל השיחות, מראה פתיחות ונכונות לתהליך הטיפולי, ומקפיד לבצע בדיקות לאיתור סם, שנמצאו לאורך כל התקופה נקיות משרידי סם.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם עבר תהליך טיפולי ארוך ואינטנסיבי, שסייע לו לערוך שינוי בחייו.

הנאשם נטל לפני קצינת המבחן אחריות על מעשיו, הביע תחושת בושה, וגילה יכולת לבחינת מעשיו.

לנוכח האמור המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן לתקופה של 18 חודשים.

דין ומסקנות:

6. פעמים רבות קבעו בתי המשפט כי עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה או בזמן פסילה הינן עבירות חמורות, הטומנות בחובן סיכונים רבים לביטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל (רע"פ 3878/05 **בנגוזי נ' מדינת ישראל** 26/5/2005), והמצדיקות הטלת עונש מאסר בפועל גם כאשר מדובר בעבירה ראשונה (ע"פ (י-ם) 8392/04 **עליאן נ' מדינת ישראל** 18/8/2004, ע"פ (י-ם) 2748/08 **שוויקי נ' מדינת ישראל** 17/11/2008). עבירות אלו מצביעות על זלזול עמוק בחוק ובחובה הבסיסית המוטלת על הפרט לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומו של בני הציבור (ע"פ (ירושלים) 4218/09 **מדינת ישראל נ' בן דוד** 19/5/2009). אדם הנוהג מבלי שיש בידיו רישיון נהיגה, לעיתים רבות אינו בקיא בחוקי התנועה ובאופן הפעלת הרכב, בכך יש כדי להוות סיכון ממשי ומידי לכלל הציבור בכביש (עפ"ת (י-ם) 37090-05-10 **עודה נ' מדינת ישראל** 7/7/2010). יש בעבירות אלו לא רק דופי פלילי, אלא אף דופי מוסרי כפול: הסיכון לנהג עצמו ולעוברי הדרך, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים, אם יתרחשו בעת הנהיגה (רע"פ 665/11 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל** 24/1/2011).

אולם לא די בכך שהנאשם נהג ללא רישיון נהיגה, אלא שהוא הסיע ברכב שני נוסעים, ונמלט משוטרים בנסיעה מהירה ומסוכנת, תוך שהוא חוצה קו הפרדה רצוף, גורם לניידות המשטרה שדלקו בעקבותיו לסטות ממסלולו, ואינו מצייט לרמזורים אדומים. בכך העמיד הנאשם בסיכון של ממש את שלומו ובטחונו שלו עצמו, של הנוסעים ברכבו, של השוטרים שנאלצו לדלוק אחריו, ושל כלל המשתמשים בדרך. ביהמ"ש העליון ציין (אומנם באשר לעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, אך הדברים יפים גם לענייננו) כי מעשים מסוג זה שביצע הנאשם הינם:

"... חמורים ביותר, ומבטאים זלזול בחוק ובזולת, ובית משפט זה חזר והדגיש כי התנהגות שכזו צריכה לגרור ענישה משמעותית ומרתיעה ביותר מאחורי סורג ובריח. המערער בחוצפה ובעזות מצח ברח מנציגי החוק, תוך סיכון של עוברי דרך וסיכון עצמי רב, כפי שאכן אירע במקרה הנדון. התופעה של סירוב נהגים לציית להוראות שוטרים, ובריחה מאנשי החוק תוך כדי נסיעה פרועה ומסוכנת ברכב, קיבלה בשנים האחרונות מימדים מדאיגים, על כן בתי המשפט צריכים להכביד את ידיהם ולהציב בפני עבריינים אלו קיר ברזל בדמות אפס סובלנות. לא ניתן לתופעה חמורה ומסוכנת זו להמשיך ולהתפשט והמסר חייב להיות חד וברור - מי שיבצע מעשים מעין אלו יורחק מן החברה לזמן ממושך. התפרעות בכבישים וזלזול בנציגי החוק לא תעבור בשתיקה. מערכת אכיפת החוק החל מן המשטרה וכלה בבתי המשפט לא תעמוד מנגד. העבריינים ישלמו מחיר כבד על מעשיהם למען יראו וייראו."
(ע"פ 965/10 אגא נ' מדינת ישראל 28/7/2010)

בנוסף פגע הנאשם בקניינו וברכשו של בעל הרכב, בכך שנהג ברכבו ללא רשותו.

במעשיו האמורים פגע אפוא הנאשם בערכים החברתיים המוגנים הנ"ל פגיעה של ממש.

7. נראה כי לנטילת הרכב על ידי הנאשם קדמה, לכל הפחות, מידה מסוימת של תכנון. אולם נסיעתו המסוכנת של הנאשם והימלטותו מהשוטרים נעשתה כמובן ללא תכנון מוקדם, אלא לאחר שהוא הבחין במחסום יזום שהעמידו, ובהוראתם אליו לעצור את נסיעתו.

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות פורט לעיל. אמנם, בשעת הלילה המאוחרת בה התרחש האירוע לא היו הדרכים עמוסות בתנועה כבשעות היום. אולם, איש לא תקע לידיו של הנאשם כי הדרכים יהיו פנויות, ולא היה באפשרותו לדעת מראש שאיש לא יפגע כתוצאה מנהיגתו המסוכנת.

בפועל, לא נגרם נזק כתוצאה מביצוע העבירות. הנאשם לא היה מעורב בתאונה, ולא גרם נזק לגוף או לרכוש. אולם מדובר בתוצאה אקראית בלבד, שנגרמה חרף הסיכון שיצר.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הינו מלא. הנאשם, ורק הנאשם, הוא שביצע את העבירות והוא שנושא באחריות להן.

8. לאור האמור, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה (ראו:רע"פ 5714/13 **חמד נ' מדינת ישראל** 28/10/2013, רע"פ 2114/10 **בדראן נ' מדינת ישראל** 1/6/2010, ת.פ. (מחוזי ב"ש) 8046/07 **מדינת ישראל נ' סלאמה** 15/7/2007, ת.פ. (שלום י-ם) 15594-02-12 **מדינת ישראל נ' דענא** 22/3/2012, עפ"ת 60631-10-13 **מדינת ישראל נ' אבו סנד**, עפ"ג (י-ם) 624-09-15 **תמר נ' מדינת ישראל** 9/3/2016), נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

9. לשם גזירת העונש המתאים לנאשם יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הפגיעה שתיגרם לו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו ומהעונש שיוטל עליו, במיוחד על רקע גילו הצעיר - כבן 19 במועד האירוע, את הודאתו אשר חסכה מזמנם של העדים המפורטים בכתב האישום, זמנם של הצדדים ומשאבי המערכת, את האחריות שנטל על מעשיו, כמפורט בתסקיר, את מעצרו מאחורי סורג ובריה ובהמשך שהותו בתנאים מגבילים במשך תקופה ממושכת, ואת נסיבותיו האישיות אשר עמדו ברקע לביצוע העבירות, כפי שפורטו לעיל ובתסקיר שירות המבחן.

משקל של ממש יש ליתן להליך השיקומי המשמעותי של הנאשם. הנאשם החל בתהליך שיקום ארוך ואינטנסיבי בסמוך לאחר פטירת אמו המנוחה, שיתף פעולה, גילה מחויבות ורצינות ונענה לדרישות המסגרת. הנאשם ערך שינוי משמעותי בחייו, בדיקות הסמים שנערכו לו נמצאו נקיות משרידי סם, הוא מגלה נכונות להמשיך את הטיפול, ואף החל לבצע שירות לאומי בקהילה הטיפולית.

לחובתו של הנאשם עומד עברו הפלילי, הכולל אי הרשעה בבית המשפט לנוער, בעבירה קודמת של נהיגת רכב ללא רישיון, ובנוסף עבירות של אלימות, רכוש וסמים.

סבורני כי נוכח הליך השיקום של הנאשם, ובהתחשב בגילו הצעיר, קיימת חשיבות רבה לתמוך בהמשך שיקומו, להימנע מלהטיל עליו עונש מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריה, ולאפשר המשך פיקוח ומעקב על ידי שירות המבחן. דומה כי אף המאשימה, שביקשה להטיל על הנאשם צו מבחן, רואה נכוחה את חשיבותו של האפיק השיקומי. ברם, עתירתה להטיל על הנאשם עונש מאסר לצדו של צו מבחן אינה מתיישבת עם הוראת סעיף 1(ב) לפקודת המבחן.

10. **אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:**

א. מאסר למשך 5 חודשים, בניכוי ימי מעצרו מיום 12/12/2015 עד ליום 14/1/2016. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

עמוד 5

הנאשם יתייצב לפני המפקח על עבודות שירות לצורך קליטה והצבה ביום 12/12/2017 עד לשעה 10:00, במפקדת מחוז צפון, יחידת עבודות שירות, רחוב הציונות 14, טבריה.

על הנאשם לעדכן את משרד הממונה על עבודות שירות בכל שינוי בכתובת מגוריו.

מובהר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, כי תערכנה ביקורות פתע לבדיקת עמידתו בפיקוח וכי כל הפרה בעבודות השירות תביא להפסקה מנהלית של העבודות וריצוי העונש במאסר ממש.

ב. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים אם יעבור עבירה של נהיגה פוחזת, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז - 1977, או עבירות של נהיגת רכב ללא רישיון בתוקף או בזמן פסילה, לפי סעיפים 10 או 67 לפקודת התעבורה.

ג. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים אם יעבור עבירה של הפרעה לשוטר, לפי סעיף 275 לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

ד. קנס בסך 1,500 ₪, או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 5/2/2018.

ה. לפסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יפקיד פטור מהפקדת רישיון נהיגה. המזכירות תחשב מועד הפסילה מהיום.

ו. לפסילה מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, אם יעבור עבירה מן העבירות המנויות בתוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה.

משרד הרישוי יאפשר לנאשם לקבל שעורי נהיגה בלוויית מורה מוסמך ואף לגשת למבחן עיוני ומעשי בתקופת הפסילה, הכול בכפוף להוראות גזר הדין.

5129371 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז חשוון תשע"ח, 05 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

